

Endelig tilsynsrapport over § 71-tilsynets anmeldte tilsynsbesøg på Psykiatrisk Center Nordsjælland den 1. marts 2024

1. Indledning

Den 1. marts 2024 aflagde § 71-tilsynet et anmeldt tilsynsbesøg på Psykiatrisk Center Nordsjælland i Hillerød.

Fra § 71-tilsynet deltog formand Peter Juel-Jensen (V), næstformand Maria Durhuus (S), Nanna W. Gotfredsen (M) og Louise Brown (LA). Desuden deltog udvalgsassistent Gitte Ravn Jensen og udvalgssekretær Weston Behrend von Bourke.

Tilsynet blev mødt af konstitueret centerchef Marit Neve, cheflæge Sophia Lindeberg, ledende overlæge Kasper Reff, oversygeplejerske Sandra Jensen, oversygeplejerske Charlotte Kirkegaard, overlæge Maria Gefke, assisterede oversygeplejerske Charlotte Simony, kvalitets- og forbedringschef Anne Sofie Mathiesen og kvalitets- og forbedringskonsulent Søs Johansen.

Tilsynsbesøget blev indledt med et orienterende møde om afdelingerne, hvor personalet fortalte om forholdene på afdelingen og patientsammensætningen. Tilsynet blev efterfølgende vist rundt på de lukkede afdelinger, hvor det havde mulighed for at stille spørgsmål til personalet.

Ledelsen oplyste, at patientsammensætningen primært består af psykotiske patienter og stofmisbrugere. Der er også retsanbragte patienter på de lukkede psykiatriske afsnit, men da centeret ikke har en egentlig retsafdeling, skal alle patienterne kunne rummes i de samme afsnit. Mange af patienterne har flere diagnoser, hvilket ofte besværliggør den indledende psykiatriske behandling.

Efter rundgangen var der opsamling med ledelsen på stedet.

18. juni 2024

§ 71-tilsynet

Charlotte Avnsted-Vilman
Udvalgssekretær
charlotte.avnsted-vilman@ft.dk
Tlf. 3337 3648

Folketinget

Christiansborg
1240 København K
Tlf. 3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

2. Tilsynet udtaler

Tilsynet finder det stærkt kritisabelt, at de retsanbragte patienter er indlagt på de samme afsnit som de øvrige patienter. Det er tilsynets vurdering, at dette kan skabe unødigt utryghed blandt patientgrupperne, ligesom det kan være svært for personalet at give den nødvendige tryghed og omsorg over for den enkelte.

Tilsynet finder det kritisabelt, at der på tidspunktet for tilsynsbesøget igennem nogen tid havde været store problemer med det elektroniske låsesystem. Det er helt afgørende for patienternes og personalets sikkerhed, at systemerne fungerer optimalt. Tilsynet har dog noteret, at problemet efter det oplyste er blevet løst.

Tilsynet finder det bekymrende, at personfølsomme oplysninger omkring patienterne kan tilgås, hvis uvedkommende, herunder patienter eller øvrige, uretmæssigt får adgang til personalekontorerne. Tilsynet bemærker dog, at Psykiatrisk Center Nordsjælland senere har oplyst, at personalekontorene altid er aflåst.

Tilsynet finder det særdeles positivt, at personalet har fokus på at nedbringe anvendelsen af tvang på afsnittene.

Tilsynet finder det særdeles positivt, at personalet har fokus på, at visitering altid sker af en person af samme køn.

3. Kort om centeret

Psykiatrisk Center Nordsjælland i Hillerød består af en psykiatrisk skadestue, en åben akutmodtagelse og en lukket akutmodtagelse samt en åben og en lukket behandlingsafdeling. Centeret dækker ca. 400.000 borgere fra ni modtagelseskommuner, og centeret er tilknyttet Nordsjællands Hospital.

4. Tilsynets rundgang

Efter det indledende møde blev tilsynet vist rundt på centeret.

Tilsynet besøgte afsnit 2121, 2320 og 2422.

Akutmodtagelsen

Åben og lukket akutmodtagelse har to separate indgange. Tilsynet kom ind via skadestuen, da tilsynet gerne ville se skadestuen og venteområdet, inden det gik ind på afsnit 2121. Akutmodtagelsen havde en fælles indgang og reception for den lukkede og den åbne akutmodtagelsesafdeling. Omgivelserne omkring venteområdet fremstod sterilt, koldt og mørkt. Tilsynet bemærkede, at noget af lyset ikke var tændt.

Visitation af patienterne til den lukkede afdeling foregår i et sluseområde. Personalet oplyser, at der kan forekomme passage fra relevante fagprofessionelle, men på intet tidspunkt vil der være øvrige patienter til stede i sluseområdet. Henvendelser og gennemgang foregår via indgangsdøre til de pågældende afsnit. Personalet anvender en flytbar afskærmning til at visitere de modtagne patienter ude på gangen. Ifølge personalet afhænger den konkrete procedure for visitationen af situationen, men udgangspunktet er, at kvindelige patienter skal visiteres af personale af samme køn.

Psykiatrisk Center Nordsjælland har efterfølgende oplyst, at de arbejder ud fra Region Hovedstadens vejledning omkring visitering af indlagte patienter. Af denne fremgår konkrete retningslinjer for disse procedurer. Derudover visiteres patienterne på baggrund af lægelig ordination og ud fra en konkret vurdering af den enkelte patient og dennes tilstand. Som udgangspunkt visiteres patienter af samme køn.

Personalet oplyste, at man var i gang med en ombygning af sluse- og visitationsområdet. Det nye sluseområde skal bestå af to rum, hvoraf det ene er til patienter, der indbringes af politiet. Disse patienter modtages og opholder sig kortvarigt i forbindelse med vurdering, frem til de indlægges på det respektive afsnit. Det andet rum bliver det primære vente- og samtalelokale, hvor visiteringen vil foregå. Personalet fortalte også, at det nye sluseområde skulle have været klar til brug i november 2023, men der havde været en række forsinkelser, som personalet desværre ikke havde haft indflydelse på.

Efter tilsynsbesøget har Psykiatrisk Center Nordsjælland oplyst, at det nu er i gang med at indrette de nye lokaler, så de lever op til de gældende standarder for patienternes og personalets sikkerhed. Derudover er man i gang med at beskrive arbejdsgangene for brugen af de nye lokaler.

Personalet fortalte, at patienterne kan være indlagt på akutmodtagelsen i op til 7 dage, hvorefter de bliver flyttet til en behandlingsafdeling. Nogle patienter færdigbehandles også på akutmodtagelsen og udskrives derfra.

Opholdsstuen fremstod steril og kold. Der var meget naturligt lys fra stuens vinduer. Stuen var indrettet med få store og tunge møbler. Stuen var opdelt med en stor glasvæg. Personalet oplyste, at glasvæggen ikke fungerer optimalt, da det virker som et »glasbur«.

Værelserne fremstod ligeledes meget kliniske med hvide vægge. På alle værelserne var der specialdesignede senge, som også kunne benyttes til fiksering af patienterne. Indretningen på værelserne tager udgangspunkt i patienternes sikkerhed, så der er i udgangspunktet ingen effekter, der kan anvendes til selvskade. Den enkle indretning skal ligeledes være med til at skabe ro for patienten. Alle patientværelser havde eget bad og toilet.

Personalet fortalte, at Psykiatrisk Center Nordsjælland for nylig havde modtaget tilsynsbesøg af Arbejdstilsynet, som havde meddelt et straks påbud om, at døren ind til personalets kontor skulle holdes lukket, idet kontoret var for lille og manglede flugtvej. Ledelsen var derfor i gang med at undersøge muligheder for at indrette kontoret, således at patienterne nemmere kunne få adgang til personalet. Personalet har dog efterfølgende præciseret, at patienterne fortsat let kan komme i kontakt med personalet, og at der arbejdes aktivt på at løse udfordringerne med den manglende flugtvej, således at døren til kontoret igen kan stå åben.

Akutmodtagelsen havde også et udendørsområde, hvor patienterne kan gå ud og få frisk luft, ryge og slå til en boksepude. Ifølge personalet har boksepuden en positiv effekt på patienternes aggressioner.

De lukkede afsnit

De lukkede afsnit var hyggeligt indrettet sammenlignet med indretningen på akutmodtagelsen. Under tilsynets besøg sad flere af patienterne i et fælles område og spillede brætspil. Under tilsynsbesøget udbrød der en mindre konflikt mellem to af patienterne, som personalet hurtigt fik nedtrappet.

På begge afdelinger kunne man kigge ud til afdelingernes lukkede gårdhaver fra fællesarealerne. Gårdhaverne var indrettet på forskellig vis, bl.a. med borde, bænke og træningsfaciliteter.

Tilsynet talte med nogle af patienterne. En af samtalerne med en patient blev gennemført med personalets deltagelse. Patienten oplyste, at hun var glad for at være der. To af de andre patienter var mere kritiske.

Personalet oplyste, at ca. 26 pct. af alle patienter var gengangere, som centeret i forvejen havde kendskab til. Den gennemsnitlige indlæggelsestid var 32-35 dage, og der var fokus på målrettede behandlingsindsatser.

Personalet gjorde opmærksom på, at det er et stort problem, at der ikke er adgang til lægejournaler fra andre regioner, da det besværliggør behandlingen af patienterne, når man ikke kan se informationer om den behandling, som patienterne har modtaget andre steder.

På det ene af afsnittene så tilsynet personalets kontor, hvor der hang en stor tavle, der gav et godt overblik over relevante oplysninger vedrørende patienterne.

Tilsynet så også et træningscenter på en af afdelingerne. Træningscenteret fremstod rent og pænt med mange forskellige fitnessmaskiner og andet træningsudstyr. Personalet oplyste, at patienterne kan anvende rummet efter aftale. Personalet fortalte også, at træningsrummet har en synlig og positiv effekt på patienternes trivsel og konfliktniveauet på afdelingen, ligesom medicinforbruget er mindre blandt de patienter, som anvender rummet. Personalet oplyste også, at patienter fra andre afdelinger kan gøre brug af træningsrummet. På besøgstidspunktet var rummet dog ikke i brug.

Endvidere så tilsynet et afspændingsrum og et sanserum på afsnittene.

På det ene af de lukkede afsnit var der også et besøgsrum, som anvendes ved besøg af pårørende m.v., herunder eventuelt mindreårige børn. Rummet har egen indgang udefra, og før og efter hvert besøg kontrolleres rummets tilstand, og det sikres, at det er rent og ryddeligt, og at der ikke forefindes ting, som er uegnet for børn.

5. Øvrigt

Sikkerhed

Tilsynet bemærkede, at personalet bruger lang tid på at åbne og lukke døre og sluser, og at dette kan være uhensigtsmæssigt i forhold til fare- og nødsituationer.

Personalet oplyste, at det elektroniske nøglesystem blev indført af regionen, og at personalet er opmærksom på de tekniske udfordringer. Det fremstod dog uklart, om der var aktive bestræbelser på at løse

problemet. Psykiatrisk Center Nordsjælland har efterfølgende oplyst til tilsynet, at problemerne med nøglesystemet nu burde være løst.

Psykiatrisk Center Nordsjælland har også efterfølgende oplyst, at personalet oplever flest konflikter og uro i aften- og nattetimerne.

Samarbejde med kommunerne

Direkte adspurgt oplyste ledelsen, at samarbejdet med kommunerne »fungerer«. Der kan dog være udfordringer i forbindelse med udskrivelse af patienterne, herunder ventetiden på behandlingstilbud fra kommunerne, hvilket medførte usikkerhed hos såvel patienterne som personalet.

Personalet oplyste, at man har nedsat et botilbudsteam, som kan hjælpe med at bygge bro mellem behandlingerne og sikre en koordineret indsats mellem myndighederne, så patienterne får den rigtige behandling og indsats.

Personale

Personalet bemærkede, at man generelt var heldig med rekruttering og fastholdelse af medarbejdere på Psykiatrisk Center Hillerød, men at centeret sjældent modtager ansøgninger fra nyuddannede. Personalet oplyste endvidere, at Arbejdstilsynet havde givet positive tilbagemeldinger på medarbejdernes trivsel.

Indretning

Psykiatrisk Center Nordsjælland har efterfølgende oplyst i et svar til tilsynet, at akutmodtagelsen modtager mange patienter direkte og behandler de sværest syge psykiatriske patienter i deres akutte fase. De mange patienter, som indlægges og udskrives fra dette afsnit, og det store patientflow medfører et øget slid på faciliteterne, da patienterne ofte er agiteret, aggressive, udadreagerende og ikke nødvendigvis i stand til at passe på inventaret. Der er løbende blevet udskiftet inventar, i takt med at f.eks. møbler er blevet slidt eller ødelagt. Derfor anvendes der nu møbler, der er tilpasset psykiatrien.

Retningslinjer for anvendelse af rusmiddeltest m.v.

Tilsynet har efter tilsynsbesøget spurgt ind til, hvilke retningslinjer Psykiatrisk Center Nordsjælland har i forhold til anvendelse af rusmiddeltest, herunder urinprøver. Centeret har som svar herpå oplyst, at man ved mistanke om misbrug eller påvirkning af psykoaktive substanser "tilbyder" patienten en undersøgelse med urinprøve og/eller pusteprøve.

Tilsynet har også efterfølgende spurgt ind til, hvilke retningslinjer Psykiatrisk Center Nordsjælland har for dels abstinensbehandling ved forskellige former for abstinenser (opioider, benzodiazepin, alkohol, centralstimulerende rusmidler, nikotin m.v.), dels substitutionsbehandling, herunder også for tiltag i forbindelse med udskrivelse, til sikring af fortsat behandling. I den forbindelse har Psykiatrisk Center Nordsjælland fremsendt de fem vejledninger, centeret har på området.

Anvendelse af tvang

Efter tilsynsbesøget har tilsynet spurgt ind til, hvor mange tilfælde der har været af anvendelse af tvang efterfølgende.

Psykiatrisk Center Nordsjælland har den 27. maj 2024 oplyst, at der fortsat arbejdes på at reducere anvendelsen af tvang. Siden tilsynsbesøget har der været 19 bæltefikseringer i perioden marts-april. For alle bæltefikseringer har der været afholdt reviews for at belyse, hvorfor episoden opstod, og med henblik på at forebygge lignende situationer. De 19 bæltefikseringer er en reduktion i forhold til årets første 2 måneder, hvor der var 31 bæltefikseringer.

Der har været 23 fastholdelsesepisoder, hvilket er en reduktion på ca. 50 pct. i forhold til årets første 2 måneder.

Endelig har centeret oplyst, at der siden den 1. marts har været 81 tvangsmedicineringer, hvilket er en reduktion på ca. 40 pct. Tilsynet lægger til grund, at dette er i forhold til årets første 2 måneder, da dette ikke fremgår af svaret.